

V·ABRILS DE L'HOSPITAL

Simposi Internacional · Història i Etnografia Hospitalàries
Simposio Internacional · Historia y Etnografía Hospitalarias
International Workshop · History and Ethnography of the Hospital

TARRAGONA, 19 abril 2016
(Sala de Junes, URV-Campus Catalunya)

SESSIÓ DE MATÍ

Moderador:

Dr. Josep M. Comelles
(MARC-URV)

09.00. Rebuda dels assistents i participants al simposi

09.30. Inauguració oficial

10.00-10.45 [Ponència inaugural]. Dra. Esther Diana Dioniso (Centro di Documentazione per la Storia dell'Assistenza e della Sanità - Firenze). *I manicomi storici della Toscana tra ricerca, tutela, valorizzazione e recupero strutturale.*

10.45-11.00. Debat

11.00-11.30. Pausa-cafè

11.30-12.45. L'HOSPITAL COM A ESPAI DE PRODUCCIÓ SIMBÒLICA

-Serena Brigidi (UVIC-UCC). *Espacios y tiempos simbólicos, palabras mágicas, etnografía de una urgencia.*

-Xavier Allué (URV-MARC). *Onomástica. El nombre de los hospitales.*

-Clara Jáuregui (UB-Institut Mòn Juïc). *La leproseria de Barcelona: paradigma o excepció a la Catalunya del segle XIV?*

-Anna Ciannameo, Chiara Di Girolamo, Francesca Cacciatore i Brigida Marta (Centro di Studi e Ricerche in Salute Internazionale e Interculturale [CSI], Alma Mater Studiorum Università di Bologna). *Entre cuerpo y estructura: ¿hay espacio para la complejidad? Reflexiones de la Unidad de Enfermedades Infecciosas del Hospital Clínico Universitario de Bolonia.*

-Juan Antonio Rodríguez-Sánchez (USAL). *Cuerpos expropiados: el papel de la experiencia hospitalaria en la construcción de una identidad poliomelítica.*

12.45-13.00. Debat

13.00. Inauguració de l'exposició sobre l'Institut Mental de l'Hospital de la Santa Creu de Barcelona (CRAI de la URV-Campus Catalunya)

13.30. Pausa per dinar

SESSIÓ DE TARDA

Moderador:

Dr. Josep Barceló (MARC-URV)

15:00-16:00. ASSISTÈNCIA HOSPITALÀRIA EN ENTORNS RURALS

-Antoni Conejo (UB-IRCVM). *Per una cartografia hospitalària de la Catalunya premoderna.*

-Frederic Aparisi (UV) i Carmel Ferragud (UV, Institut d'Història de la Medicina i de la Ciència "López Piñero"). *Hospitals rurals a la València baixmedieval: el cas de l'hospital de Santa Llúcia d'Alzira.*

-Marta Sancho (UB-IRCVM). *Hospitals de muntanya en època medieval: espais de cura espiritual i física.*

-Coral Cuadrada (URV-MARC). *Beneficència, pluralisme assistencial i hospitals al món rural tarragoní (s. XIX).*

16.00-16.15. Debat

16.15-16.45. Pausa-cafè

SESSIÓ DE TARDA 2

Moderador:

Dr. Antoni Conejo (UB-IRCVM)

16:45-17:45. L'HOSPITAL COM A PROVEÏDOR DE SERVEIS

-Pol Bridgewater (UB-IRCVM). *Responsabilitat cívica i hospitalitat: els administradors de l'hospital de la Santa Creu a Barcelona en el marc dels conflictes urbans del segle XV.*

-Jaume Marcè (UB-Màster de Cultures Medievales). *Proveir i gestionar els aliments de l'Hospital de la Santa Creu. Les Ordinacions de 1417 i el Llibre de Caixa de 1430-1431.*

-Josep Barceló (URV-MARC). *Poder local vs. poder estatal: les lluites pel control de l'hospital a través del cas de Tarragona.*

-Mauricio Becerra. *"Reorganizando su fisiologismo y enderezando su voluntad torcida": El hospital de Antonio Pagador para la reeducación de toxicómanos.*

17:45-18:30. RESCATAR EL PATRIMONI HOSPITALARI

-Sílvia Alemany i Laura Francès (Museu d'Història-Espai del Metge i de la Salut Rural, Sant Feliu de Guíxols). *L'antic hospital municipal de Sant Feliu de Guíxols.*

-Laura Daví (UB-ACAF/ART3). *L'hospital de clergues de Sant Sever de Barcelona i el retaule de Pere Nunyes.*

-Neus Sánchez (AHAT). *L'Arxiu Històric de l'Hospital de Sant Pau i Santa Tecla de Tarragona: preservació, conservació i difusió del patrimoni hospitalari tarragoní.*

18.30. Debat

REUS, 20 abril 2016 (Institut Pere Mata)

08:30. Sortida autobús Tarragona

SESSIÓ DE MATÍ

Moderador:

Dr. Josep M. Comelles
(MARC-URV)

09:30-10:30. EL MANICOMI EN CRISI

-Elisa Alegre (URV-MARC). *La des-institucionalización "negada": lógicas manicomiales en la hospitalización doméstica.*

-Ciro Pizzo (Università degli Studi "Suor Orsola Benincasa" di Napoli). *Note sulle logiche istituzionali per il governo dell'in-curia sui.*

-Ciro Tarantino (Università di Calabria). *Note sulla ri-forma dell'Ospedale Psichiatrico Giudiziario in Italia.*

10.30-11.00. Debat

11.00-11.30. Pausa-cafè

11.30-12.30. TAULA RODONA: QUÈ ENS OFEREIXEN LES INSTITUCIONS D'ASSISTÈNCIA? amb la participació de: Dra. Esther Diana (CDSASF), Dr. Antoni Conejo (UB-IRCV), Dr. Alfons Zarzoso (MHMC) i Dr. Manel Fuentes (AHAT).

12.30-13.30. Visita guiada per l'espai del pavelló dels distingits de l'Institut Pere Mata.

13.30. Pausa per dinar

SESSIÓ DE TARDA

Moderadora:

Dra. Esther Diana (Centro di Documentazione per la Storia dell'Assistenza e della Sanità - Firenze)

15:00-15:40. RESCATAR EL MANICOMI COM A PATRIMONI

-Raffaella Salvemini (Issm-CNR, Napoli). *La ricchezza dei pazzi. Note sul patrimonio documentario e artistico ospedaliero del Regno di Napoli in Età Moderna.*

-Alicia Fernández i Iván Sánchez-Moreno (Grup d'Història de Nou Barris). *Pilars per a un palau d'orats. Fonaments teòrics i arquitectònics de l'Institut Mental de l'Hospital de la Santa Creu de Barcelona.*

15:40-16:20. ELS ESPAIS DE LA BOGERIA I

-Cecilia Tasca i Mariangela Rapetti (Università di Cagliari). *La stanza dei pazzi. Folli ed emarginati nell'Hospital del Glorios Sant Antoni di Cagliari tra Medioevo ed Età Moderna.*

-Olga Villasante (Hospital Severo Ocha, Madrid). *El cuidado profesional de los enfermos mentales en las instituciones españolas de posguerra: A propósito del "Manual del Auxiliar Psiquiátrico" (1955) de Bordás Jané.*

16.20-16.40. Debat**16.40-17.00. Pausa-cafè****SESSIÓ DE TARDA 2****Moderador:**

Dr. Josep Barceló (MARC-URV)

17:00-17:40. ELS ESPAIS DE LA BOGERIA II

-Itxaso Martín (UPV-EHU; AFIT, Antropología Feminista). *Resignificando el archivo psiquiátrico: la agencia de las historias médicas.*

-Josep M. Comelles (URV-MARC). *Misterios del manicomio. Etnografía, historiografía o viaje iniciático.*

17.40-18:15. Debat

18.15. Josep M. Comelles i Josep Barceló (URV-MARC). *Cloenda dels V Abrils de l'Hospital*

ORGANITZEN:

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

COL·LABOREN:

Informació: abrils.hospital@ub.edu

Assistència gratuïta prèvia inscripció: <http://dafits.urv.es/marc/>

Comitè científic i organitzador:

Dr. Josep Barceló, Dr. Antoni Conejo i Dr. Josep M. Comelles

